

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 16/2011**(2011. gada 10. janvāris),****ar ko nosaka īstenošanas pasākumus ātrās reaģēšanas sistēmai pārtikas un barības jomā****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu⁽¹⁾, un jo īpaši tās 51. pantu,

tā kā:

- (1) Lai nodrošinātu kontroles iestādēm efektīvu instrumentu paziņošanai par riskiem cilvēku veselībai, ko rada pārtika vai barība, ar Regulu (EK) Nr. 178/2002 izveido ātrās reaģēšanas sistēmu pārtikas un barības jomā (*Rapid alert system for food and feed* – turpmāk “RASFF”), kuru pārvalda Komisija un kurā iesaistās dalībvalstis, Komisija un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde. Minētās regulas 50. pantā ir izklāstīta RASFF darbības joma un darbības prasības.
- (2) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 51. panta prasībām Komisija pieņem pasākumus minētās regulas 50. panta īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz īpašajiem nosacījumiem un procedūrām, ko piemēro paziņojumu un papildu informācijas nosūtīšanai.
- (3) Par ES tiesību aktu piemērošanu galvenokārt atbild dalībvalstis. Tās veic oficiālu kontroli, kuras noteikumi paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem⁽²⁾. RASFF atbalsta dalībvalstu darbības, dodot iespēju ātri apmainīties ar informāciju par riskiem, ko rada pārtika vai barība, un par pasākumiem, kuri veikti vai jāveic, lai novērstu šos riskus.
- (4) Ar 29. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 183/2005, ar ko paredz barības higiēnas prasības⁽³⁾, RASFF darbības jomu attie-

cina arī uz nopietniem dzīvnieku veselības un vides riskiem. Tāpēc šajā regulā izmantotais termins “risks” jāsaprot kā ar pārtiku, pārtikas kontaktmateriāliem vai barību saistīts tiešs vai netiešs risks cilvēku veselībai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 178/2002 vai kā ar barību saistīts nopietns risks cilvēku veselībai, dzīvnieku veselībai vai videi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 183/2005.

- (5) Lai RASFF varētu darboties pareizi, jāparedz noteikumi gan attiecībā uz gadījumiem, kad ir apzināts nopietns risks Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. panta 2. punkta izpratnē, gan attiecībā uz citiem gadījumiem, kad apzinātais risks nav tik nopietns vai steidzami novēršams, tomēr RASFF tīkla dalībniekiem ir jānodrošina efektīva savstarpēja informācijas apmaiņa. Paziņojumus iedala brīdinājuma paziņojumos, informatīvos paziņojumos un paziņojumos par noraidīšanu uz robežas, lai tīkla dalībnieki tos varētu efektīvāk apstrādāt.
- (6) Lai RASFF darbotos efektīvi, jānosaka prasības attiecībā uz dažādu veidu paziņojumu nosūtīšanas procedūru. Brīdinājuma paziņojumi jānosūta un jāapstrādā kā prioritāri paziņojumi. Paziņojumi par noraidīšanu uz robežas ir īpaši svarīgi attiecībā uz kontroli robežkontroles punktos un gar Eiropas Ekonomikas zonas robežu izvietotās izraudzītās ieviešanas vietās. Paziņojumu skaidrību un saprotamību uzlabo veidnes un datu vārdnīcas. Tīkla dalībnieku apzīmēšana ar karodziņiem dažu paziņojumu gadījumā piesaista dalībnieku uzmanību konkrētiem paziņojumiem, nodrošinot ātru apstrādi.
- (7) Lai izmantotu pareizas un ātras komunikācijas priekšrocības, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 178/2002 Komisija, dalībvalstis un EFSA (Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde) ir izraudzījušas kontaktpunktus, kas pārstāv tīkla dalībniekus. Piemērojot minētās regulas 50. pantu un lai paziņojumu nosūtīšanā izvairītos no iespējamām kļūdām, katram tīkla dalībniekam būtu jāizraugās tikai viens kontaktpunkts. Šim kontaktpunktam būtu jāatvieglo paziņojumu ātra nosūtīšana kompetentai tīkla dalībvalsts iestādei.
- (8) Lai nodrošinātu tīkla dalībnieku savstarpēji pareizu un efektīvu darbību, jāparedz kopīgi noteikumi par kontaktpunktu pienākumiem. Jāparedz arī noteikumi par Komisijas koordinējošo lomu, tostarp paziņojumu pārbaudīšanu. Šajā ziņā Komisijai arī jāpalīdz tīkla dalībniekiem veikt atbilstošus pasākumus, apzinot paziņojumos atkārtoti minētos apdraudējumus un uzņēmējus.

⁽¹⁾ OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.⁽³⁾ OV L 35, 8.2.2005., 1. lpp.

- (9) Jāparedz procedūra paziņojumu grozīšanai vai anulēšanai sistēmā gadījumos, kad, lai gan paziņojumu nosūtījušais tīkla dalībnieks un Komisija ir veikuši pārbaudes, atklājas, ka ir nosūtīts kļūdainais vai nepamatots paziņojums.
- (10) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. panta 3. un 4. punktu par dažiem RASFF paziņojumiem Komisijai jāinformē trešās valstis. Tāpēc, neskarot konkrētus noteikumus nolīgumos, kas noslēgti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. panta 6. punktu, Komisijai jānodrošina tieša saziņa ar trešo valstu pārtikas nekaitīguma iestādēm, lai nosūtītu paziņojumus šīm trešām valstīm un vienlaikus nodrošinātu apmaiņu ar būtisku informāciju saistībā ar šiem paziņojumiem un jebkādu tiešu vai netiešu risku cilvēku veselībai, ko rada pārtika vai barība.
- (11) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 10. panta prasībām publiskajām iestādēm cita starpā jāinformē sabiedrība par riskiem cilvēku veselībai. Komisijai jāsniedz informācijas kopsavilkums par nosūtītajiem RASFF paziņojumiem un ikgadēji ziņojumi, pievēršot īpašu uzmanību tendencēm attiecībā uz RASFF paziņojumos minētajām problēmām pārtikas nekaitīguma jomā un attiecībā uz tīkla attīstību, lai informētu tīkla dalībniekus, ieinteresētās personas un sabiedrību.
- (12) Šī regula ir apspriesta ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi.
- (13) Šajā regulā paredzētie pasākumi atbilst Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Definīcijas

Papildus Regulā (EK) Nr. 178/2002 un Regulā (EK) Nr. 882/2004 noteiktajām definīcijām šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "tīkls" ir ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. pantu izveidotā ātrās reaģēšanas sistēma ziņošanai par tiešu vai netiešu risku cilvēku veselībai, ko rada pārtika vai barība;
- 2) "tīkla dalībnieks" ir dalībvalsts, Komisija, Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde un jebkura kandidātvalsts, trešā valsts vai starptautiska organizācija, kas noslēgusi nolīgumu ar Eiropas Savienību saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. panta 6. punktu;
- 3) "kontaktpunkts" ir izraudzītais kontaktpunkts, kas pārstāv tīkla dalībnieku;
- 4) "brīdinājuma paziņojums" ir paziņojums par risku, kura gadījumā ir vajadzīga vai varētu būt vajadzīga ātra rīcība citā tīkla dalībvalstī;
- 5) "informatīvs paziņojums" ir paziņojums par risku, kura gadījumā nav vajadzīga ātra rīcība citā tīkla dalībvalstī:
 - a) "informatīvs paziņojums par papildu pasākumiem" ir informatīvs paziņojums, kas attiecas uz produktu, kurš ir laists tirgū vai kuru varētu laist tirgū citā tīkla dalībvalstī;
 - b) "informatīvs paziņojums saņēmēja ievērošanai" ir informatīvs paziņojums, kas attiecas uz produktu, kurš:
 - i) ir pieejams tikai paziņojumu nosūtījušajā tīkla dalībvalstī;
 - ii) nav laists tirgū;
 - iii) ir izņemts no tirgus;
 - 6) "paziņojums par noraidīšanu uz robežas" ir paziņojums par pārtikas vai barības partijas, konteineru vai kravas noraidīšanu, kā minēts Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. panta 3. punkta c) apakšpunktā;
 - 7) "sākotnējs paziņojums" ir brīdinājuma paziņojums, informatīvs paziņojums vai paziņojums par noraidīšanu uz robežas;
 - 8) "papildu paziņojums" ir paziņojums, kurā iekļauta papildu informācija, kas attiecas uz sākotnējo paziņojumu;
 - 9) "profesionāli uzņēmēji" ir pārtikas un barības aprītē iesaistīti uzņēmēji saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 178/2002 izmantoto definīciju vai uzņēmēji saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1935/2004 ⁽¹⁾ izmantoto definīciju.

2. pants

Tīkla dalībnieku pienākumi

1. Tīkla dalībnieki savā jurisdikcijā nodrošina tīkla efektīvu darbību.
2. Katrs tīkla dalībnieks izraugās vienu kontaktpunktu un paziņo par to Komisijas kontaktpunktam, sniedzot arī sīku informāciju par personām, kas nodrošina kontaktpunkta darbību, un šo personu kontaktinformāciju. Šajā nolūkā tīkla dalībnieki izmanto kontaktpunktu informācijas veidni, kas jānodrošina Komisijas kontaktpunktam.
3. Komisijas kontaktpunkts uztur un atjaunina kontaktpunktu sarakstu, kā arī nodrošina tā pieejamību visiem tīkla dalībniekiem. Tīkla dalībnieki nekavējoties informē Komisijas kontaktpunktu par visām ar kontaktpunktiem un kontaktinformāciju saistītajām pārmaiņām.
4. Komisijas kontaktpunkts tīkla dalībniekiem nodrošina paziņojumiem izmantojamās veidnes.
5. Tīkla dalībnieki tīklā nodrošina efektīvu komunikāciju starp saviem kontaktpunktiem un savā jurisdikcijā esošajām kompetentajām iestādēm un starp saviem kontaktpunktiem un Komisijas kontaktpunktu. Tīkla dalībnieki jo īpaši:
 - a) izveido un pastāvīgi uztur labā kārtībā efektīvu komunikācijas tīklu, kurā iesaistās to kontaktpunkti un visas attiecīgās

⁽¹⁾ OV L 338, 13.11.2004., 4. lpp.

to jurisdikcijā esošās kompetentās iestādes un kurš ļauj neka-
vējoties nosūtīt paziņojumus kompetentajām iestādēm, lai tās
varētu atbilstoši rīkoties;

- b) nosaka savu kontaktpunktu un savā jurisdikcijā esošo attie-
cīgo kompetento iestāžu funkcijas un pienākumus attiecībā
uz Komisijas kontaktpunktam nosūtāmo paziņojumu sagata-
vošanu un nosūtīšanu un no Komisijas kontaktpunkta
saņemto paziņojumu izvērtēšanu un izplatīšanu.

6. Visi kontaktpunkti nodrošina, lai ārpus oficiālā darba laika
būtu pieejams operatīvs darbinieks, ar kuru ārkārtas apstākļos
būtu iespējams sazināties visu diennakti un jebkurā nedēļas
dienā.

3. pants

Brīdinājuma paziņojumi

1. Tīkla dalībnieki sūta brīdinājuma paziņojumus Komisijas
kontaktpunktam bez liekas kavēšanās un katrā ziņā 48 stundu
laikā no brīža, kad tiem ir paziņots par risku. Brīdinājuma
paziņojumos jo īpaši iekļauj visu pieejamo informāciju, kura
saistīta ar risku un produktu, kas rada risku. Brīdinājuma pazi-
ņojumus bez liekas kavēšanās nosūta arī tad, ja visa būtiskā
informācija nav iegūta.

2. Komisijas kontaktpunkts nosūta brīdinājuma paziņojumus
visiem tīkla dalībniekiem 24 stundu laikā pēc to saņemšanas un
pārbaudes, kā minēts 8. pantā.

3. Ārpus oficiālā darba laika tīkla dalībnieki zvina uz Komi-
sijas kontaktpunkta ārkārtas tālruņa numuru, lai paziņotu, ka
tiek nosūtīts brīdinājuma paziņojums vai papildu paziņojums
saistībā ar brīdinājuma paziņojumu. Komisijas kontaktpunkts
informē ar karodziņiem apzīmētos tīkla dalībniekus, kam jāveic
papildu pasākumi, zvanot uz to ārkārtas tālruņa numuriem.

4. pants

Informatīvie paziņojumi

1. Tīkla dalībnieki sūta informatīvos paziņojumus Komisijas
kontaktpunktam bez liekas kavēšanās. Paziņojumos jo īpaši
iekļauj visu pieejamo informāciju, kura saistīta ar risku un
produktu, kas rada risku.

2. Komisijas kontaktpunkts pēc pārbaudes, kā minēts 8.
pantā, bez liekas kavēšanās nosūta informatīvos paziņojumus
visiem tīkla dalībniekiem.

5. pants

Paziņojumi par noraidīšanu uz robežas

1. Tīkla dalībnieki sūta paziņojumus par noraidīšanu uz
robežas Komisijas kontaktpunktam bez liekas kavēšanās. Pazi-
ņojumos jo īpaši iekļauj visu pieejamo informāciju, kura saistīta
ar risku un produktu, kas rada risku.

2. Komisijas kontaktpunkts nosūta paziņojumus par noraidī-
šanu uz robežas robežkontroles punktiem saskaņā ar definīciju,
kura izmantota Padomes 1997. gada 18. decembra Direktīvā

97/78/EK, ar ko nosaka principus, kuri reglamentē veterināro
pārbaužu organizēšanu attiecībā uz produktiem, ko ievie
Kopienā no trešām valstīm⁽¹⁾, un izraudzītām ieviešanas vietām,
kā minēts Regulā (EK) Nr. 882/2004.

6. pants

Papildu paziņojumi

1. Ja tīkla dalībniekam ir papildu informācija, kas attiecas uz
sākotnējā paziņojumā minētu risku vai produktu, tas ar sava
kontaktpunkta starpniecību nekavējoties nosūta Komisijas
kontaktpunktam papildu paziņojumu.

2. Ja kāds tīkla dalībnieks ir lūdzis papildu informāciju, kas
attiecas uz sākotnēju paziņojumu, šo informāciju sniedz iespē-
jamajā apjomā un bez liekas kavēšanās.

3. Ja pēc sākotnēja paziņojuma saņemšanas tiek veiktas
darbības, kā minēts Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. panta 5.
punktā, tīkla dalībnieks, kas ir veicis darbības, nekavējoties
papildu paziņojumā nosūta detalizētu informāciju par šīm
darbībām Komisijas kontaktpunktam.

4. Ja 3. punktā minētās darbības ir saistītas ar produkta
aizturēšanu un atpakaļnosūtīšanu nosūtītājam, kas ir citas tīkla
dalībvalsts rezidents:

a) tīkla dalībnieks, kurš veic darbības, papildu paziņojumā
sniedz attiecīgu informāciju par atpakaļnosūtīto produktu,
ja vien šī informācija pilnā apjomā nav iekļauta sākotnējā
paziņojumā;

b) tīkla dalībvalsts, kurai produkti nosūtīti atpakaļ, papildu pazi-
ņojumā informē par darbībām, kas veiktas saistībā ar atpa-
kaļnosūtītajiem produktiem.

5. Komisijas kontaktpunkts bez liekas kavēšanās nosūta
papildu paziņojumus visiem tīkla dalībniekiem, bet papildu
paziņojumus par brīdinājuma paziņojumiem nosūta 24 stundu
laikā.

7. pants

Paziņojuma iesniegšana

1. Paziņojumus iesniedz, izmantojot Komisijas kontakt-
punkta nodrošinātās veidnes.

2. Aizpilda visus attiecīgos veidņu laukus, lai nodrošinātu
produktu un ar tiem saistīto risku pilnīgu identifikāciju un
sniegtu izsekojamības informāciju. Pēc iespējas plaši izmanto
Komisijas kontaktpunkta nodrošinātās datu vārdnīcas.

3. Atbilstoši 1. pantā sniegtajām definīcijām paziņojumus
iedala kādā no šīm kategorijām:

a) sākotnēji paziņojumi:

i) brīdinājuma paziņojumi;

ii) informatīvi paziņojumi par papildu pasākumiem;

⁽¹⁾ OV L 24, 30.1.1998., 9. lpp.

iii) informatīvi paziņojumi saņēmēja ievērībai;

iv) paziņojumi par noraidīšanu uz robežas;

b) papildu paziņojumi.

4. Paziņojumos norāda tīkla dalībniekus, kam pēc paziņojumu saņemšanas jānodrošina papildu pasākumi.

5. Visus būtiskos dokumentus pievieno paziņojumam un bez liekas kavēšanās nosūta Komisijas kontaktpunktam.

8. pants

Paziņojumu pārbaudīšana

Pirms paziņojuma nosūtīšanas visiem tīkla dalībniekiem Komisijas kontaktpunkts:

- pārbauda paziņojuma pilnīgumu un skaidrību, tostarp pārliecinās, vai, izmantojot 7. panta 2. punktā minētās datu vārdnīcas, ir izraudzīti atbilstoši dati;
- pārbauda, vai ir pareizi norādīts konstatēto neatbilstību juridiskais pamatojums; tomēr konstatēta riska gadījumā paziņojumu nosūta arī tad, ja juridiskais pamatojums nav pareizs;
- pārbauda, vai uz paziņojuma temats atbilst tīkla darbības jomai, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. pantā;
- nodrošina, lai paziņojumā norādītā būtiskā informācija būtu sniegta visiem tīkla dalībniekiem viegli saprotamā valodā;
- pārbauda atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām;
- apzina attiecīgo profesionālo uzņēmēju un/vai apdraudējumu, un/vai izcelsmes valstu atkārtotus pieminējumus ziņojumos.

Lai paziņojumus nosūtītu bez kavēšanās, Komisija pirms nosūtīšanas tajos var veikt nelielus grozījumus, ja tie ir saskaņoti ar tīkla dalībnieku, kurš nosūtījis paziņojumu.

9. pants

Paziņojumu anulēšana un grozīšana

1. Ikviens tīkla dalībnieks, vienojoties ar tīkla dalībnieku, kurš nosūtījis paziņojumu, var lūgt, lai Komisijas kontaktpunkts

anulē tīklā nosūtītu paziņojumu, ja veicamo darbību pamatā esošā informācija izrādās nepamatota vai paziņojums ir nosūtīts kļūdaini.

2. Ikviens tīkla dalībnieks, vienojoties ar tīkla dalībnieku, kurš nosūtījis paziņojumu, var lūgt grozīt paziņojumu. Papildu paziņojumus neuzskata par paziņojumu grozījumiem, tāpēc tos var nosūtīt bez citu tīkla dalībnieku piekrišanas.

10. pants

Informācijas apmaiņa ar trešām valstīm

1. Ja paziņojumā minētā produkta izcelsmes vai izplatīšanas valsts ir trešā valsts, Komisija bez liekas kavēšanās informē attiecīgo trešo valsti.

2. Neskarot konkrētus noteikumus nolīgumos, kas noslēgti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 50. panta 6. punktu, Komisijas kontaktpunkts nodrošina saziņu ar attiecīgās trešās valsts izraudzītu vienotu kontaktpunktu, ja šajā valstī tāds ir, lai uzlabotu saziņu, tostarp izmantojot informācijas tehnoloģijas. Atkarībā no tā, cik nopietns ir apzinātais risks, Komisijas kontaktpunkts sūta minētajam trešās valsts kontaktpunktam paziņojumus ievērībai vai paziņojumus par papildu pasākumiem.

11. pants

Publikācijas

Komisija var publicēt:

a) kopsavilkumu par visiem brīdinājuma paziņojumiem, informatīvajiem paziņojumiem un paziņojumiem par noraidīšanu uz robežas, sniedzot informāciju par paziņojumu iedalījumu un statusu, apzinātajiem produktiem un riskiem, izcelsmes valstīm, produktu izplatīšanas valstīm, paziņojumus nosūtījušajiem tīkla dalībniekiem, paziņojumu pamatojumiem un veiktajiem pasākumiem;

b) ikgadēju ziņojumu par tīklā nosūtītajiem paziņojumiem.

12. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 10. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO